

Tek Doz Doksisisiklin Kullanımı Sonrası Gelişen Özefagus Ülseri

Esophageal Ulcer Development after a Single Dose of Doxycycline

Mustafa Şit¹, Gülali Aktaş², Edip Erdal Yılmaz¹

¹Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Bolu

²Abant İzzet Baysal Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Bolu

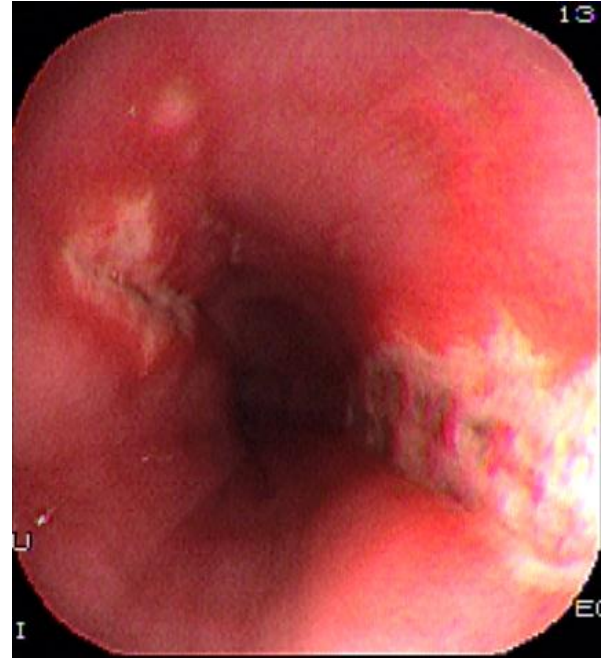
Sayın Editör,

İlacı bağılı özofageal ülser gelişiminden sıklıkla antibiyotikler ve antiviral ilaçlar sorumlu tutulmaktadır (1). İlacın az miktarda su ile alınması ve hemen sonrasında sırtüstü yatar pozisyona geçilmesinin özofageal hasara zemin hazırlamaktadır (2,3). Sorumlu ilaç çoğunlukla doksisisiklin olup özofagusta direkt etki ile mukozal hasar oluşur. Ülkemizde endemik olan brusellozun tedavisinde ilk seçenektir ve yaygın dispeptik şikayet yapması nedeniyle ilaç sıklıkla kesilmektedir (4). Mukozal hasar gelişimi ile ilaç kullanımı arasındaki süre hakkında literatürde yeterli veri bulunmamaktadır. Bir vaka serisi raporunda doksisisiklinin oral alımından sonra semptomların gelişme süresinin ortalama 2.5 gün (1-5 gün) olduğu ve ilacın kesilmesini takiben 7-14 gün (ortalama 10 gün) içinde tüm vakaların düzeldiği belirtilmektedir (5).

Şiddetli retrosternal ağrı yakınması ile polikliniğimize başvuran 23 yaşında erkek hasta. Anamnez sorgulamasında akne vulgaris nedeniyle doksisisiklin 100 mg kapsülü ağızdan az miktarda suyla ve tek dozda kullandığı öğrenildi. Son aylarda herhangi bir ilaç kullanımı ya da dispeptik yakınması yoktu. Fizik muayenesinde patolojik özellik saptanmadı. Hastanın yapılan üst gastrointestinal sistem endoskopi incelemesinde orta özofagus kesiminde ön ve arka duvarda geniş ülser alanlar izlendi (Resim 1). Hastanın mevcut antibiyotik tedavisi kesilerek ülseri yönelik medikal tedavi düzenlendi.

İlacı bağılı özofageal ülser, bol miktarda suyla ilacın alınması ve sonrasında en az 10 dakika süreyle yatılmaması gibi postürüel değişiklikleri içeren basit yaklaşımlarla önlenilebilir bir hastalıktır. Olgumuzda olduğu gibi, ilacın süresinden

bağımsız olarak tek doz kullanım sonrasında dahi özofageal ülser gelişebilmektedir. Sonuç olarak; doksisisiklin reçetelenen hastalara yan etkileri ve önlenmesi konusunda gerekli uyarıların yapılması, ilacı bağılı ülser gelişimini azaltmada oldukça etkili olacaktır.

Kaynaklar

1. Kikendall JW. Pill-induced esophagitis. Gastroenterol Hepatol 2007; 3: 275-276.
2. Akbayır N, Alkim C, Erdem L, Sakiz D, Sokmen HM. A case report of doxycycline induced esophageal and gastric ulcer. Turk J Gastroenterol 2002; 13: 232-235.
3. Aytaç Ş, Türkay C. İlaç kullanımına bağılı gelişen özofagus hasarı. Akademik Gastroenteroloji 2005; 4: 43-45.
4. Aktuğ-Demir N, Ural O. Doksisisiklin kullanımına bağılı gelişen özofajit. İnfeksiyon Dergisi 2007; 21: 205-209.
5. Fernandopulle AN, Navarathne NM. Oesophageal injury suspected to be due to doxycycline ingestion. Ceylon Med J 2011; 56: 162-163.